

Alte cărți scrise de Joseph Cornell

Pământul și Cerul m-au atins

Sharing Nature® Exerciții pentru o stare de bine

The Sky and Earth Touched Me

Sharing Nature® Wellness Exercises*

Ascultând natura

Cum să aprofundăm starea de conștientizare a naturii

Listening to Nature

How to Deepen Your Awareness of Nature*

AUM

Melodia iubirii

AUM

The Melody of Love*

John Muir

Viața mea cu natura

John Muir

My Life with Nature

* Publicate de Crystal Clarity Publishers.

SĂ ÎMPĂRTĂȘIM BUCURIA NATURII

SHARING NATURE®

Activități de conștientizare a naturii
pentru toate vârstele

JOSEPH CORNELL

Crystal Clarity Publishers
Nevada City, California

Traducere din engleză și note de Mihaela Melinte

Redactor: Mihai Dragomir

Traducere: Mihaela Melinte

Corectori: Luminița Tănăsie, Florentina Florescu

DTP: Szigyarto Gyorgy (Inovativ Media, www.inovativ.ro)

Tipărit la Tipografia Everest

JOSEPH CORNELL

Sharing Nature - Nature Awareness Activities for All Ages

Crystal Clarity Publishers © 2015

All rights reserved

© Mioritics Educațional, 2017, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CORNELL, JOSEPH

Să împărtășim bucuria naturii : activități de conștientizare a naturii, pentru toate vârstele / Joseph Cornell ; pref. de Richard Louv.
- Ed. rev. și adăug. - Constanța : Mioritics, 2017

Index

ISBN 978-606-93400-3-5

I. Louv, Richard (pref.)

502/504

Mioritics
Keep reading

Asociația Mioritics

Sighișoara, Râșnov, Sibiu, București, Constanța

www.mioritics.ro

CUPRINS

Prefață de Dan Hulea | 5

Prefață de Richard Louv | 7

Cuvânt înainte de Tamarack Song | 11

1. Povestea din spatele cărții | 17

PARTEA ÎNTÂI: FLOW LEARNING

2. Învățând cu inima | 23

Flow Learning | 27

3. Arta Flow Learning | 31

4. Patru pași către conștientizarea naturii | 33

Bucuria Flow Learning | 46

PARTEA A DOUA: ACTIVITĂȚI ÎN NATURĂ

Alegerea jocului potrivit momentului și locului | 51

5. Etapa Întâi: Trezirea entuziasmului | 52

Să facem cunoștință (55), Nasul (56), Animale agățate (58), Să construim un arbore (60), Fenomene naturale (66), Bufnițe și Ciori (68), Liliac și Molie (70), Prădător-Pradă (72), Piramida vieții (74), Câini de atelaj (77), Părțile animalelor (80), Jocul indiciilor (81), Ștafeta indiciilor (84), Arca lui Noe (86), Ghicește și fugi! (88)

6. Etapa a Doua: Concentrarea atenției | 92

Sunt curios în ceea ce privește... (95), Sunete (98), Culori (99), Văd (100), Cât de aproape? (102), Harta sunetelor (106), Traseul camuflat (108), Animale, Animale! (110), Micro călătorie (112), Duplicate (113), Avarul adormit (114), Paznicul drumului (116)

7. Etapa a treia: Experimentarea directă | 118

Interviu cu natura (121), Să observăm natura ca John Muir (123), Aparatul de fotografiat (125), Chemarea păsărilor (129), Animalul misterios (131), Fă cunoștință cu un arbore (137), Mersul omidei (139), Călătorie spre inima naturii (140), Poezie verticală (144), Observarea unui apus (146), Plimbare oarbă (151), Înapoi acasă (152), Șirul orb (153), Reprezentări ghidate (155), Reprezentări ale arborilor (157)

8. Etapa a Patra: Împărtășirea inspirației | 164

Momente speciale (167), Reflecții despre natură (168), Poezie armonică (171), Plimbare împreună în tăcere (173), Cu Frumusețe în fața mea (175), Rețetă pentru o pădure (176), O scrisoare pentru Mine (177), Povestiri pentru împărtășirea inspirației (180), Păsările văzduhului (184)

Mulțumiri artiștilor și fotografiilor | 188

Sharing Nature—resurse online | 191

Anexe:

A: Lista jocurilor în ordine alfabetică | 193

B: Cum să găsim jocul cel mai potrivit | 194

C: Desenul animalului misterios | 195

D: Partitura cântecului „Păsările văzduhului” | 196

E: Indicii despre animale pentru jocurile-ghicitoare | 197

Mulțumiri | 201

Despre autor | 202

Să împărtășim bucuria naturii—în lume | 204

Prefață de Dan Hulea

Odată cu această carte fiecare cititor primește și șansa de a se reconecta mai puternic cu izvorul său de energie creatoare prin intermediul jocului în natură. Indiferent că este vorba de o pădure cu arbori giganti cu vârste venerabile de multe sute de ani, o pășune acoperită de un covor cu flori multicolore și frumos mirositoare, un râu ce curge repede la vale sau un lac a cărui suprafață scliștește în razele blânde ale soarelui, natura este acel laborator în care suntem bineveniți de fiecare dată pentru a descoperi misterele ce stau ascunse în interiorul nostru. Natura este și o oglindă ce ne ajută să ne vedem mai bine și să ne construim un sistem de referință stabil, coerent și obiectiv indiferent de tulburările care au loc în societatea actuală.

Joseph Cornell reușește prin intermediul unor jocuri creative desfășurate în natură, să transpună într-un mod inedit, grupuri de orice vârstă într-o stare diferită decât cea obișnuită, o stare de flux obținută prin interacțiunea dintre participanți și caracterizată prin energie și entuziasm, dorința de a explora zone necunoscute și uimire urmată de bucuria produsă de fiecare descoperire. În joc nu există greșeli ci doar *feedback* și fiecare participant savurează fiecare moment. Jocurile devin asemenea unor fire nevăzute care adunate împreună permit organizarea experienței subiective a fiecărei persoane. În prima etapă jocurile trezesc curiozitatea și dinamizează atmosfera. Apoi așa cum razele solare sunt concentrate printr-o lentilă devenind tot mai puternice, tot așa atenția este orientată și concentrată spre atingerea obiectivului propus al jocului. Prin observarea detaliilor elementelor naturale din jur, căutând activ și experimentând cu toate simțurile, se acumulează informații noi ce duc la asocieri multiple generând ipoteze, scenarii posibile, concluzii și decizii inedite. Apoi prin împărtășirea cu ceilalți participanți a experiențelor trăite, poate avea loc un proces de conștientizare și clarificare, urmat de un sentiment de împlinire interioară. Jocurile asigură liantul potrivit prin care oamenii se conectează și învață împreună.

Citind aceste rânduri, puteți începe să răsfoiți și cartea proprie a vieții voastre și alege de acolo una sau mai multe întâmplări în care jocurile au reprezentat acele elemente esențiale ale experienței voastre, ce v-au conectat cu cei dragi și locurile copilăriei voastre. Derulați filmul acelor evenimente plăcute și luați-vă timpul necesar pentru a vă bucura de acest tezaur pe care îl purtați în voi. Reamintiți-vă acele jocuri minunate ale copilăriei și eventual notați-le. Este posibil să recunoașteți în jocurile propuse de Joseph Cornell elemente comune cu ale jocurilor la care ați participat din toată inima și care v-au bucurat sufletul. Iar împreună aceste jocuri vor deschide acea poartă magică prin care puteți reveni mereu și mereu la acea stare de flux în care totul este posibil și care vă permite să trăiți la înălțimea visurilor voastre. Și nimic nu este mai plăcut decât să molipsiți cât mai multe persoane cu bucuria trăirii unor jocuri ce duc la armonie interioară și o conectare profundă cu cei din jur și cu planeta noastră “Pământul” ce ne furnizează toate resursele necesare vieții.

Dan Hulea director Societatea Ornitologică Română.

Povestea din spatele CĂRȚII

In 1971, când tocmai mi-am început studiile universitare în domeniul conștientizării naturii, am condus prima ieșire în natură a unui grup de douăzeci și doi de copii de clasa a II-a de la o mică școală situată la poalele dealurilor californiene. Tocmai ce experimentasem sublima frumusețe și splendoare a naturii din zona sălbatică a Sierrei și îmi doream să simtă și copiii ceea ce mă mișcase pe mine atât de profund—un scop nobil, având în vedere totala mea lipsă de experiență în predare.

Prima greșală a fost că am început să cobor pe un drum forestier fără să am un plan clar despre cum aş putea canaliza energia debordantă a copiilor. Entuziasmați de faptul că se aflau în aer liber și insensibili la natura care îi înconjură, copiii au folosit drumul forestier drept pistă de alergare. Ei coborau alergând pe drum, iar eu alergam după ei. În cele din urmă, ne-am oprit pentru masa de prânz, iar apoi elevii au alergat entuziaști spre casă.

Aș fi vrut ca acești copii să simtă și să aprecieze cu adevărat copacii și animalele care trăiau în apropierea lor. Deși știam că nu îmi îndeplinisem acest obiectiv în acea ieșire, am simțit în sufletul meu că exista o modalitate de a conecta în mod profund oamenii cu natura. Doar că nu o găsisem încă.

Învățarea în aer liber din acea perioadă folosea în special modelul „mergi-oprește-vorbește”: liderul se oprește într-un loc de interes, vorbește grupului despre acesta, apoi îl conduce spre următoarea oprire. Grupul nu face altceva decât să asculte în mod pasiv. Îmi amintesc o astfel de ieșire prin pădure, în Ohio. La un moment dat, m-am plictisit atât de tare, încât m-am

Imediat după publicare, „*Să împărtășim bucuria naturii împreună cu copiii*” a fost primită cu entuziasm în toate colțurile lumii. Aici, rangeri din sudul Argentinei experimentează jocul „Bufnițe și ciori” în timpul unui workshop. O echipă de rangeri își petrece după-amiaza liberă traducând cartea în spaniolă pentru colegii lor nevorbitori de engleză.

Întrebat dacă îmi doream cu adevărat să devin naturalist. Mi-am dat seama apoi că întreaga zi nu mă apropiasem de un arbore la mai mult de zece metri.

La începutul anilor '70, ideea unor activități bazate pe experiența în natură abia prindea contur. Am găsit aici exact ce căutam—activitățile în natură ajutau oamenii să se simtă complet absorbiți de natură și o făceau într-un fel care le însușeau atât mintea, cât și inima.

De îndată ce am descoperit felul în care activitățile în natură pot face învățarea mai concentrată, mai dinamică și mai plăcută, am început să creez propriile activități și curând am descoperit că am mare succes împărtășindu-le altora. A fost foarte încurajator să văd cum copiii și adulții care jucau aceste jocuri deveneau vibrant de vii și rezonau cu natura și cu ei înșiși într-un mod profund.

În 1979 am publicat aceste activități în cartea *Să împărtășim bucuria naturii împreună cu copiii*, care a popularizat pentru prima oară pe plan internațional activitățile în natură. Părinți și educatori din toată lumea au fost deosebit de entuziasmați de aceste jocuri, deoarece, așa cum spunea Duryea Morton, vicepreședinte pentru Educație al National Audubon: „în cadrul acestor activități copiii experimentau direct cum este să faci parte din natură.”

Lucy Gertz, în prezent manager al Societății Audubon din Massachusetts, scria în 2002 despre extraordinarul impact al cărții *Să împărtășim bucuria naturii împreună cu copiii* asupra domeniului educației pentru natură de la începutul anilor '80:

„Când un exemplar al cărții *Să împărtășim bucuria naturii împreună cu copiii* apărea în preajma noastră, profesorii / naturaliștii eram ca niște vulturi care se luptau pentru pradă. Majoritatea eram noi în domeniul educației pentru mediu. Aveam manuale de ecologie și ghiduri pentru activitățile de teren, dar aproape nimic altceva în afară de ceea ce ne îndemna inima să facem. Însă aici, în această carte, am găsit totul: filozofie, activități și moduri de a conduce copiii către experiențe semnificative în domeniul educației pentru mediu. Această cărticică a avut o imensă importanță pentru noi—a fost ghidul și busola noastră.”

În aproape fiecare țară astăzi, profesori, naturaliști, părinți, lideri de tineret sau religioși folosesc cu entuziasm aceste activități. Doar în Japonia peste 35.000 de adulți sunt instruiți în cadrul programului Sharing Nature.

Am revizuit și rescris complet această carte pentru cea de-a 35-a aniversare. Am inclus în această nouă ediție și experiența dobândită conducând sute de sesiuni de formare. *Să împărtășim bucuria naturii: activități de conștientizare a naturii pentru toate vârstele*, include cele mai cunoscute și mai îndrăgite jocuri din *Să împărtășim bucuria naturii împreună cu copiii, volumele I și II*, precum și multe altele noi. Se află inclusă, de asemenea, și o secțiune extinsă despre Flow Learning™, strategia de învățare în aer liber, cea care face învățarea în natură o adevărată bucurie.

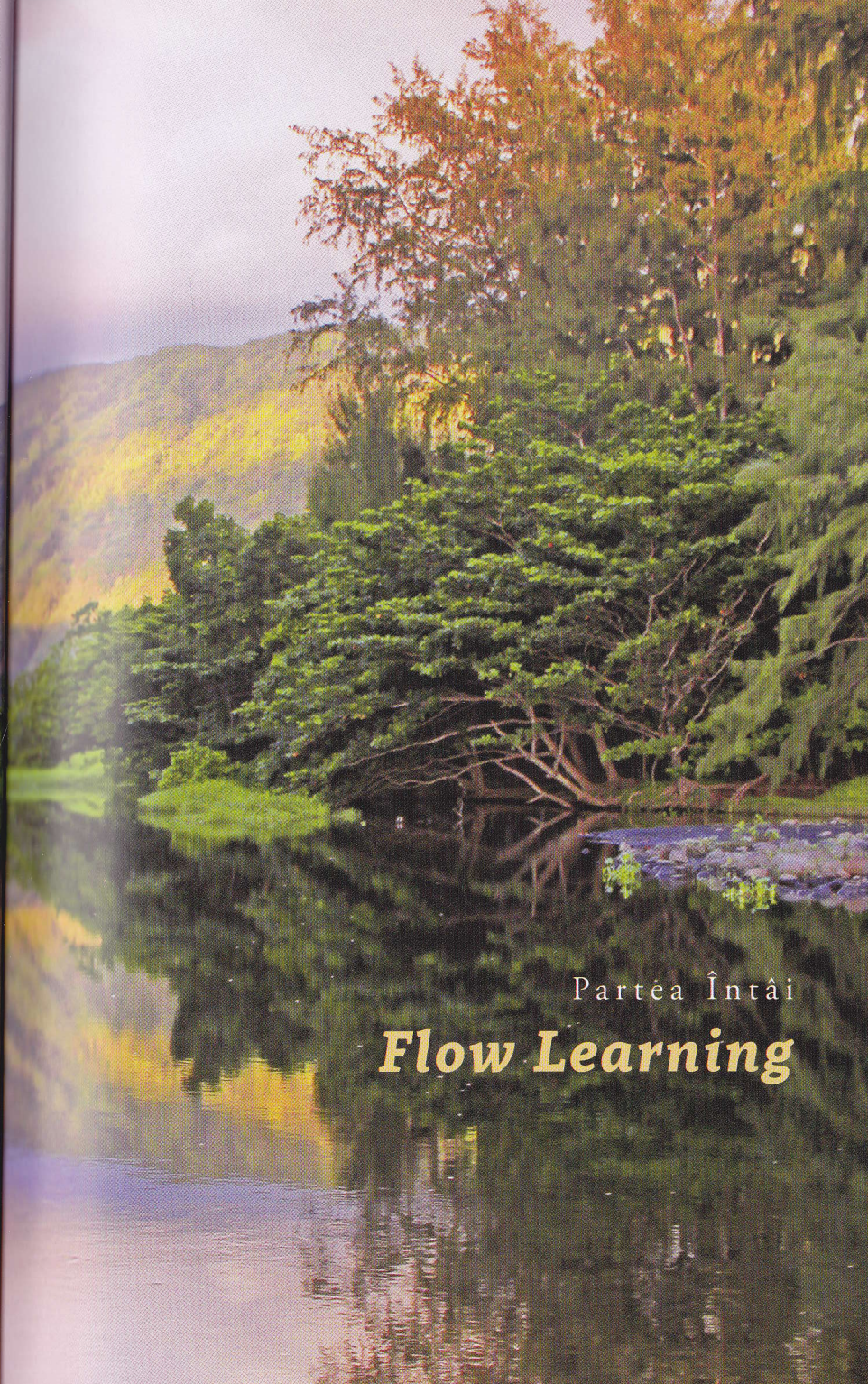
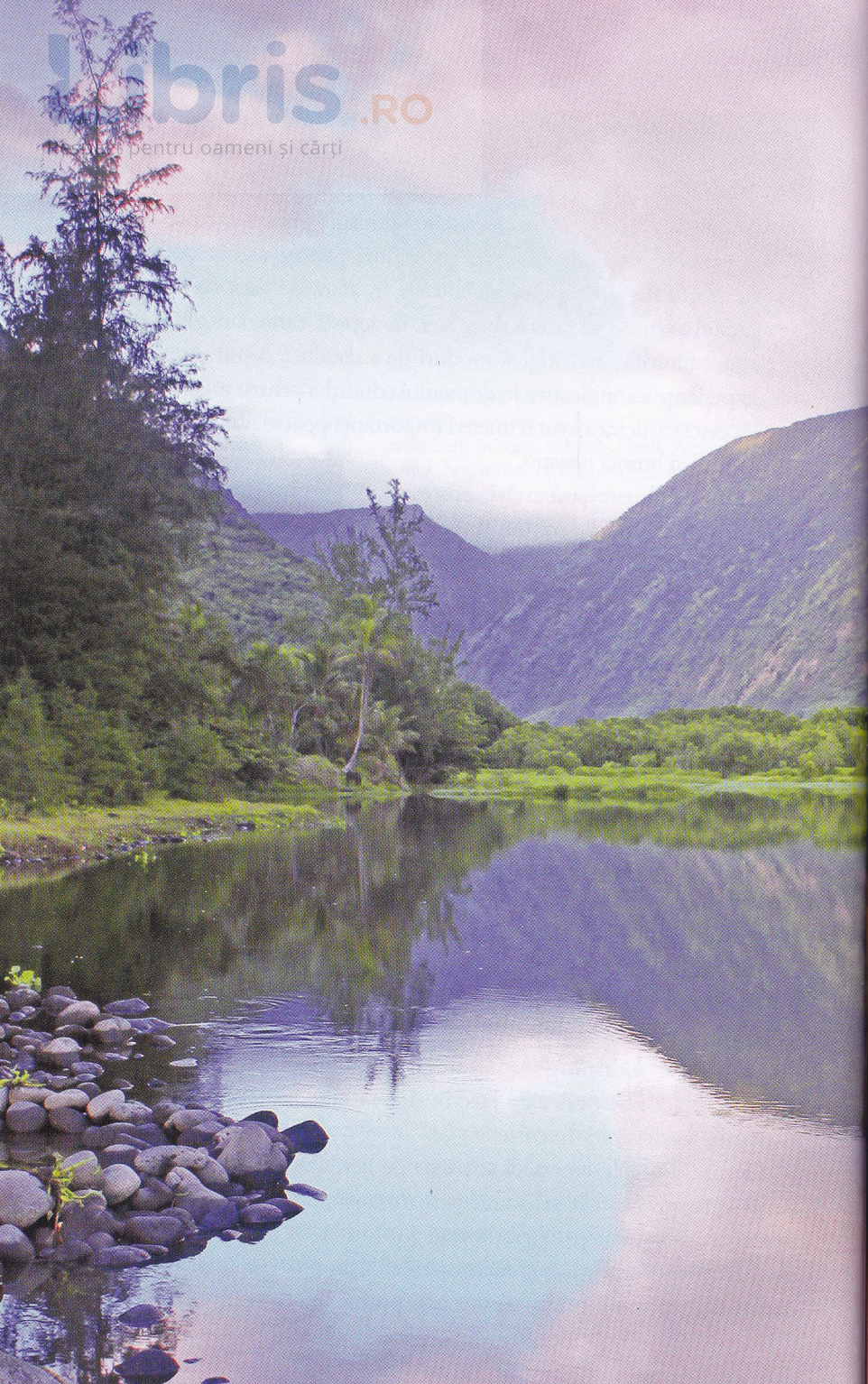
Fiecare din cele cincizeci și patru de activități din *Să împărtășim bucuria naturii* a fost selectată pentru capacitatea ei de a facilita o înțelegere a naturii și o relație mai profundă cu aceasta. Vă urez să aveți momente splendide și memorabile în timp ce împărtășiți bucuria naturii cu prietenii, cei tineri sau mai puțini tineri.

Să împărtășim bucuria naturii împreună cu copiii a fost publicată în limba germană în 1981; în 1989 d-l Cornell a prezentat personal filozofia și metodele Sharing nature în Germania. F.W. Georg, director al Academiei Germane de Conservare a Naturii, Hessen, a spus: „Joseph Cornell a avut o influență fenomenală și de neegalat asupra dezvoltării educației pentru mediu din Europa Centrală.”

libris.ro

resurse pentru oameni și cărți

Partea Întâi

Flow Learning

Capitolul al doilea

Învățând cu INIMA

Într-o zi cu un cer albastru strălucitor și nori albi și pufoși, am condus un grup de copii spre adâncul pădurii. Tocmai fusese furtună; soarele întrezărindu-se printre nori lumina pădurea făcând ca totul să palpitate de viață. Am văzut peste tot animale, bucurându-se plenar de acea vitalitate plină de prospețime de după furtună. Acest grup de treizeci și șapte de copii părea prea numeros pentru o experiență relevantă în mijlocul naturii. Dar magia arborilor impozanți, luminați de razele soarelui și pajiștile pline de flori ne-au fermecat pe toți. Copiii s-au împrăștiat spontan și au pornit-o spre pădure în grupuri mici. Fiecare grup de mici exploratori făcea descoperire după descoperire, iar eu abia mai făceam față chemărilor lor impetuoase, întrebărilor și exclamațiilor lor de încântare.

Îmi amintesc de acea după amiază ca de o experiență generatoare de mari satisfacții în ceea ce privește împărtășirea bucuriei naturii împreună cu ceilalți. Dacă noi, în calitate de lideri, facem ieșiri în natură care favorizează descoperiri senzoriale și experiență directă, atunci natura poate schimba viața oamenilor într-un mod uimitor.

În drumeția despre care vorbeam, am văzut o astfel de schimbare petrecută cu Jack, unul din băieții mai mici din grup. Acasă, Jack era vânător, trăgea adesea în păsările cântătoare, considerându-le niște ținte mișcătoare provocatoare. Faptul că păsările erau ființe vii nu constituia o realitate pentru Jack, așa cum se pare că nici nu știa că existau legi care să interzică vânărea păsărilor cântătoare.

La sfârșitul drumeției noastre, le-am cerut copiilor să stea întinși pe spate și să privească în sus la ramurile unui stejar imens. În timp ce ne bucuram de această perspectivă unică, am auzit în apropiere cântecul unui stol de pițigoii de tufiș—niște micuțe păsări cântătoare gri-maronii.

I-am învățat atunci pe copii o chemare simplă prin care să atragă micile păsări cântătoare. Un stol de douăzeci și cinci de păsări au răspuns chemării, au dat din aripi tot mai aproape prin ramurile copacilor, până au ajuns la aproape un metru deasupra noastră. Curând, țicleni și alte specii de păsări cântătoare țopăiau în stejarul de deasupra noastră. Copiii au fost uimiți de spectacolul oferit de atâtea păsări care cântau și zburau de pe o creangă pe alta atât de aproape de noi.

Aproape cincizeci de păsări răspuseseră chemării noastre. Cei mai entuziaști dintre copii au vrut să știe numele fiecărei specii. Când a apărut o pasăre neagră cu galben și cu capul roșu le-am spus: „Uite o pasăre cardinal! A zburat tocmai din Mexic sau America Centrală ca să-și întemeieze o familie în aceste păduri.” Și celelalte păsări au zăbovit suficient cât să le pot povesti copiilor amănunte fascinante despre ele.

Păsările erau atât de aproape, încât fiecare a devenit o individualitate aparte pentru copii. Tot restul săptămânii a existat un interes crescut pentru păsări. Jack a fost profund impresionat de această experiență, astfel încât oriunde detectam o altă pasăre, el se afla printre primii care întreba despre numele și obiceiurile acesteia. Atitudinea lui Jack față de păsări s-a schimbat complet, începând astfel să le aprecieze ca pe niște forme de viață înrudite și pline de frumusețe.

Liberty Hyde Bailey, care la începutul secolului a fondat mișcarea pentru studiul naturii, spunea: „Sensibilitatea față de viață reprezintă cel mai de seamă produs al educației.” Pentru încurajarea unei atitudini pline de respect față de viață, trebuie început cu etapa de conștientizare, care va duce la o empatie plină de iubire. Sentimentul de legătură cu lumea vie ne va face să fim mai preocupați de soarta oricărei forme de viață. Eminentul conservacionist japonez Tanaka Shozo spunea: „Interesul pentru râuri nu privește doar râurile, ci sufletul omenesc.”

Simpla expunere la natură nu este întotdeauna suficientă, așa cum a descoperit un prieten de-al meu care și-a luat fiul de opt ani în Munții Stâncoși canadieni. Au mers mai multe ore până au ajuns la o priveliște spectaculoasă care dădea spre două văi ale unui ghețar și spre niște lacuri alpine.

A spus atunci: „Și numai această priveliște a făcut să merite această excursie tocmai din Iowa.” I-a sugerat apoi fiului său să stea și să se bucure de acest nemaipomenit peisaj montan. Spre uimirea prietenului meu, băiatul, care alerga înainte și înapoi pe traseu, a stat câteva secunde, s-a

ridicat în două picioare și a început să urce din nou în fugă pe traseu. Prietenul meu mărturisea că îi venea să strige: „Oprește-te! Uită-te la priveliștea asta incredibilă!”

Noi, cei cărora ne plac locurile sălbatice, ne bucurăm să împărtășim încântarea noastră și celorlalți dar, așa cum a descoperit prietenul meu, nu este ușor să canalizezi energiile pline de viață ale copiilor, nici să implici adulții care au o curiozitate și un entuziasm mai scăzute.

În anii '80 am dezvoltat un sistem de predare care continuă să joace un rol central în activitatea mea de azi. Mii de profesori și organizatori de activități în aer liber au considerat acest sistem ca fiind extrem de util. Este o strategie care face învățarea în aer liber amuzantă, dinamică, experimentală și înălțătoare. Din momentul creării acestui sistem, mi-am împlinit cele mai înalte aspirații pe care le-am avut în calitate de educator naturalist.

Pentru faptul că arată cum se pot folosi activitățile în mijlocul naturii într-un mod practic și fluent, am numit acest sistem Flow Learning. Acesta implică atât mintea cât și inima, locul unde sălășluiește adevărata înțelegere și apreciere. Se bazează pe principiul universal al conștientizării și pe felul în care învățăm și ne maturizăm ca ființe umane.

Flow LearningTM

Pași firești către conștientizarea naturii

Ca tânăr natualist, mi-am dat seama că exista o anumită succesiune a jocurilor și activităților care, indiferent de grup, de vârstă, starea sau cultura acestuia, pare să funcționeze întotdeauna. Oamenii de pretutindeni agreează această ordine pentru că este în armonie cu aspecte mai profunde ale naturii umane.

Această succesiune oferă un cadru simplu care permite structurarea orelor de conștientizare a naturii astfel încât să obțineți cele mai bune rezultate. Puteți întâlni oameni cu un anumit nivel de interes și energie pe care să-i ghidați pas cu pas către experiențe în mijlocul naturii mai profunde și mai pline de sens.

Cele patru etape ale Flow Learning decurg natural una din cealaltă. Fiecare etapă cuprinde activități în natură care sunt ușoare, plăcute, stimulative din punct de vedere intelectual, dar și deosebit de captivante.

Flow Learning poate fi folosit cu succes în sesiuni care să dureze de la 30 de minute până la o zi întreagă. Deși a fost dezvoltat inițial pentru predarea orelor despre natură organizate în aer liber, acesta poate fi folosit pentru predarea oricărui subiect, atât în clasă, cât și în aer liber.

ETAPELE FLOW LEARNING:

Etapa Întâi: **TREZIREA ENTUZIASMULUI**
Etapa a Doua: **CONCENTRAREA ATENȚIEI**
Etapa a Treia: **EXPERIMENTAREA DIRECTĂ**
Etapa a Patra: **ÎMPĂRȚĂȘIREA INSPIRAȚIEI**

Să urmărim aceste etape una câte una: